

Garðabær

Endurskoðunarskýrsla

Ársreikningur
31. desember 2019

2. apríl 2020

Inngangur

Bæjarstjórn Garðabæjar

Þessi skýrsla inniheldur niðurstöður endurskoðunar okkar á ársreikningi fyrir árið 2019 og er ætlað að upplýsa um atriði sem komu í ljós við endurskoðunina og við teljum að eigi erindi við ykkur. Við munum fúslega ræða þau mál frekar sem fram koma í skýrslunni.

Við endurskoðunina höfum við það að markmiði að veita óháð álit á ársreikningnum og staðfesta að skýrsla stjórnar uppfylli kröfur laga.

Endurskoðunin var unnin í samræmi við alþjóðlega staðla um endurskoðun.

Endurskoðun okkar er að mestu leyti lokið og gerum við ráð fyrir að árita ársreikning sveitarfélagsins með fyrirvaralausri áritun þegar bæjarstjórn hefur samþykkt hann og mál sem fram koma á blaðsíðu 4 eru frágengin.

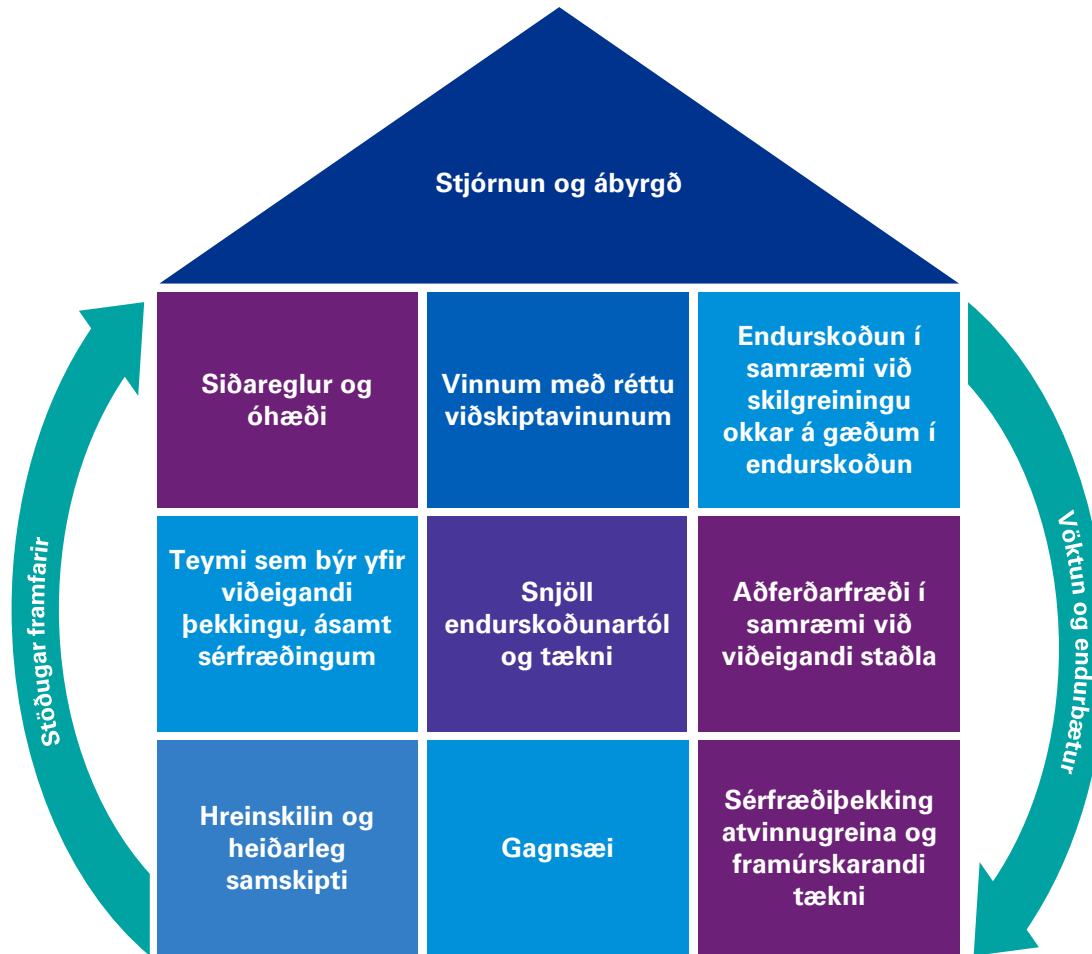
Við viljum benda ykkur á mikilvæg atriði á blaðsíðu 38 sem útskýra:

- tilganginn með skýrslunni;
- hvaða takmarkanir eru á vinnunni sem fram fór,
- takmörkun á dreifingu skýrslunnar.

3 Gæði í endurskoðun	4 Niðurstaða endurskoðunar	5 Mikilvægi	6 Umfang endurskoðunar	7 Fyrirhuguð áritun endurskoðanda	8-19 Áhersluatriði í endurskoðun
20-21 Upplýsingar sem skylt er að veita	22-38 Viðaukar	39 Fyrirvarar			

Gæði í endurskoðun okkar

Hvað felst í gæðum í endurskoðun?

Gæði endurskoðunar er kjarni alls sem við gerum hjá KPMG.

Við teljum að gæði endurskoðunar felist ekki aðeins í að veita rétt álit á ársreikningi, heldur einnig hvernig við komumst að því álit.

Við skilgreinum „gæði í endurskoðun“ þegar endurskoðunarvinnan er:

- **Framkvæmd með samræmdum hætti** í takt við kröfur og tilgang **viðeigandi faglegra staðla** innan áreiðanlegs **gæðastjórnunarkerfis**, og
- allar tengdar aðgerðir okkar eru unnar í umhverfi þar sem gerðar eru ýtrustu kröfur um **hlutlægni, óhæði, siðferð og heiðarleika**.

Myndin hér til hliðar dregur saman hvernig við uppfylfum gæði í endurskoðun.

Niðurstaða endurskoðunar

Áherslur í endurskoðun

Það eru engir lykilþættir til upplýsa í áritun okkar.

Áherslur í endurskoðun ársins.

- Innra eftirlit og sniðganga stjórnenda á eftirliti
- Stjórnsluskoðun
- Önnur atriði

Atburður eftir lok reikningsskiladags

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg.

Um er að ræða atburð eftir lok reikningsskiladags sem upplýst er um í skýringu 21 með ársreikningi.

Sjá nánari umfjöllun á bls. 19.

Óleiðréttur mismunur

Mismunum eða skekkjum sem fram koma við endurskoðunina er safnað á sérstaka mismunalista og er lagt mat á uppsöfnuð áhrif þeirra undir lok endurskoðunarinnar.

Enginn mismunur kom fram við endurskoðun.

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samstæðuársreikning sveitarfélagsins en undir hann falla sveitarsjóður, stofnanir og fyrirtæki þess, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

Yfirlit yfir umfang endurskoðunar má sjá á bls. 6.

Ófrágengin mál

- Staðfestingabréf stjórnenda
- Afgreiðsla og áritun bæjarstjóra
- Undirrituð áritun endurskoðanda

Veikleikar í innra eftirliti

Engir verulegir veikleikar eru á innri eftirliti.

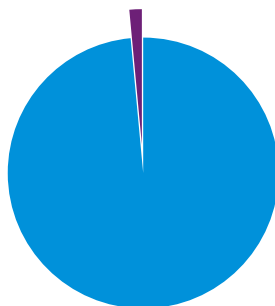
Við höfum hins vegar komið á framfæri ábendingum um veikleika í innra eftirliti sem ekki teljast verulegir en tækifæri erum til úrbóta.

Mikilvægi

Heildartekjur þriggja ára
(meðaltekjur 2017, 2018 og áætlun 2019)

15.046 m.kr.

(2018: 14.400 m.kr.)

Mikilvægi

226 m.kr.

1,5% af heildartekjum

(2018: 216 m.kr., 1,5%)

AMPT - Mismunur tilkynntur til bæjarstjórnar (2018: 11 m.kr.)

11 m.kr.

PM - Mikilvægi fyrir einstaka liði reikningsskila (2018: 162 m.kr.)

169 m.kr.

M - Mikilvægi fyrir reikningsskilin í heild (2018: 216 m.kr.)

226 m.kr.

Ákvörðun mikilvægis

Mikilvægismörk eru mat okkar á því hver ásættanleg skekkja í ársreikningi er. Við ákvörðun mikilvægismarka er lagt mat á hversu mikil skekkja yrði til þess að breyta ákvörðun notenda reikningsskilanna.

Til að bregðast við uppsafnaðri áhættu eru endurskoðunaraðgerðir skipulagðar til að finna skekkjur sem eru lægri en mikilvægismörkin. Í sumum tilvikum lækkum við þessi mörk enn frekar vegna liða sem kunna að vekja mikinn áhuga notenda reikningsskilanna.

Við munum tilkynna um:

Leiðréttan mismun

Óleiðréttan mismun

Skekkjur og skort á upplýsingum í skýringum (Leiðrétt og óleiðrétt)

Mikilvægi sem hlutfall af

2019
Heildarkostnaði

2018

1,7%

1,6%

Heildareignum

0,7%

0,8%

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar Garðabær 2019				
Sjóður / félag		Hlutfall tekna	Nálgun	Endurskoðandi
Garðabær		99,8%	Endurskoðaður árseikningur	KPMG
Aðalsjóður	A hluti			
Eignasjóður	A hluti			
Þjónustustöð	A hluti			
Samveitur	B hluti			
Strikið 3	B hluti			
Garðahús ehf.	B hluti	0,2%	Endurskoðaður ársreikningur	KPMG
		100,0%		

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samstæðuársreikning sveitarfélagsins en undir hann falla sveitarsjóður, stofnanir og fyrirtæki þess, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

Við mat á umfangi er horft til tekna hvernar einingar sem fellur undir samstæðuna og er hlutfallsleg skipting sýnd hér að ofan.

Fyrirhuguð áritun óháðs endurskoðanda

Til bæjarstjórnar Garðabæjar.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Garðabæjar fyrir árið 2019, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarsjóð, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2019 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðunum er lýst frekar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábending

Án þess að gera fyrirvara við álit okkar viljum við vekja athygli á skýringu 22 í ársreikningi þar sem fjallað eru um óvissu varðandi mat á kröfu A hluta á hendur hjúkrunarheimilinu Ísafold, sem er B hluta stofnun sveitarfélagsins.

Lykilþættir endurskoðunar

Það eru engir lykilþættir til að upplýsa um í áritun okkar.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Bæjarstjórn og bæjarstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrgð fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins verður bæjarstjórn og bæjarstjóri að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er þar aðra rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Bæjarstjórn og bæjarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að óðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitim við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæni, folsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun bæjarstjórnar og bæjarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausni áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málfeiri rekstrareininga sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn bæjarstjórn og bæjarráð meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst bæjarstjórn bæjarstjórn og bæjarráð um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Magnús Jónsson, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi

Innra eftirlit

Áhættan

Innra eftirlit og virkni þess er veigamikill þáttur í að tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóti tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Okkar viðbrögð

Við endurskoðun okkar á ársreikningi 2019 höfum við tekið mið af innra eftirliti og fjárhagskerfum sveitarfélagsins. Með innra eftirliti er m.a. átt við verklagsreglur þar sem kveðið er á um meðferð skjala og ábyrgðar- og verkaskiptingu og hafa að markmiði að tryggja áreiðanlegt bókhald, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóti tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Endurskoðun okkar byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Niðurstaða

- Ekki komu fram verulegir veikleikar á innra eftirliti.
- Samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Auk þess komum við ábendingum til bæjarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi innra eftirlit og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.
- Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2020.

2 Sniðganga stjórnenda á eftirliti

Mögulega sniðganga stjórnenda á eftirliti

Áhættan

Stjórnendur eru almennt í þeirri aðstöðu að geta átt við fjárhagsfærslur og sett fram röng reikningsskil með því að sniðgagna eftirlitsaðgerðir og þannig haft áhrif á reikningsskilin.

Endurskoðendum er skylt að framkvæma aðgerðir sem miða sérstaklega að því að komast að raun um ef stjórnendur hafa sniðgengið eftirlit

Okkar viðbrögð

Við skoðuðum hvort verulegar færslur, sem eru ekki hluti af hefðbundinni starfsemi sveitarfélagsins eða eru á annan hátt óvanalegar, væru til staðar og ef svo er hvort bókhaldsleg meðferð væri viðeigandi.

Við leituðum að sviksemisfærslum með sjálfvirkum aðgerðum og gagnagreiningum.

Niðurstaða

Engar vísbendingar komu fram um sniðgöngu stjórnenda á innra eftirliti.

3 Stjórnsýsluskoðun

Áhættan

Lagareglur gilda um form ákvarðana um álagningu skatta og þjónustugjalda og ákvarðana um hvers kyns útgjöld sveitarfélaga.

Séu ákvarðanir ekki teknar í samræmi við lög kann að leika vafi á heimildum til álagningar skatta og gjalda og ráðstöfun fjármuna.

Okkar viðbrögð

Samkvæmt 3. mgr. 72. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga meðal annars „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess eru í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“

Var í því sambandi kannað hvort sveitarstjórn hafi fylgt ákvæðum laga, reglna og samþykktu er lúta að stjórnsýslu, svo sem sveitarstjórnarlögum og lögum um tekjustofna sveitarfélaga.

Niðurstaða

Ekki komu fram verulegar athugasemdir við stjórnsýsluskoðun okkar.

Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni.

Auk þess komum við ábendingum til bæjarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi stjórnsýslu og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.

Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2020.

4

Önnur áhersluatriði

Varanlegir rekstrarfjármunir

- Varanlegir rekstrarfjármunir fyrir A og B hluta námu um 29.365 millj. kr. í árslok eða um 86% af heildareignum sveitarfélagsins.
- Gjaldfærðar afskriftir ársins námu 989 millj. kr.
- Fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum námu 3.680 millj. kr. á árinu. Vega þar þyngst:
 - Framkvæmdir við gatnamannvirki að frádregnum mótteknum gatnagerðagjöldum að fjárhæð 343 millj. kr.
 - Fjárfesting í áhöldum og búnaði að fjárhæð 167 millj. kr.
 - Fjárfestingu í fasteignum A hluta samtals að fjárhæð 2.442 millj. kr.
 - Framkvæmdir vatnsveitu og fráveitu að fjárhæð 729 millj. kr.
- Nánari sundurliðun á fjárfestingum ársins er í skýringu 8b í ársreikningi.
- Leigðar eignir eru fasteignir og önnur mannvirki sem sveitarfélagið leigir til sín samkvæmt leigusamningum sem eru að lágmarki til þriggja ára og ekki uppsegjanlegir af hálfu sveitarfélagsins innan árs á upphafsdegi leigusamnings.
- Lóðir og lendur eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar á hverjum reikningsskiladegi og endurmat er fært á eiginfjárreikning. Endurmat er fært ef breyting frá bókfærðu verði nemur 5% eða meira. Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar. Endurmat lóða og lendna á árinu er undir framangreindu viðmiði og því er ekki fært endurmat vegna ársins 2019.
- Við endurskoðun okkar fórum við m.a. yfir fjárfestingar ársins, framsetningu varanlegra rekstrarfjármuna, afskriftir og forsendur og útreikning vegna endurmats lóða og lendna.

4 Önnur áhersluatriði

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Langtímakröfur

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

- Stofnframlög og eignarhlutir A og B hluta í félögum nema alls 500 millj. kr. í árslok samkvæmt efnahagsreikningi 2018.
- Þar vega þýngst eignarhlutir í Lánasjóði sveitarfélaga ohf. að fjárhæð 333 millj. kr. og stofnframlag í Slökkviliði höfuðborgarsvæðis bs. að fjárhæð 104 millj. kr.
- Við endurskoðun okkar á eignarhlutum í félögum yfirforum við m.a. mat á eignarhlutum og réttmæti reikningshaldslegrar meðferðar þeirra og framsetningu.
- Langtímakröfur A og B hluta námu alls 1.439 millj. kr. en þar af nema næsta árs afborganir 19 millj. kr., sjá nánar í skýringu 10.
- Langtímakröfur í árslok eru eingöngu vegna leigusamnings um hjúkrunarheimili við ríkið. Leigusamningurinn er til 40 ára og er krafan upphaflega færð miðað við núvirtar lágmarksleigugreiðslur miðað við 4,5% vexti.
- Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samningsins eru 81 millj. kr. á ári.
- Við endurskoðun okkar endurreiknuðum við umrædda leigukröfu til samræmis við samningsákvæði.
- Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 að fjárhæð 1.042 millj. kr. er færð til eignar og eru framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015, sbr. umfjöllun í skýringu 11 í ársreikningi.
- Gjaldfærsla ársins nemur 40 millj. kr. og færist meðal launa í rekstrarreikning.

4 Önnur áhersluatriði

Óinnheimtar tekjur

- Samkvæmt efnahagsreikningi námu óinnheimtar tekjur 1.817 millj. kr. í árslok 2019 samanborið við 1.654 millj. kr. í árslok 2018. Óinnheimtar tekjur greindust þannig að óinnheimtar skatttekjur námu 913 millj. kr. og aðrar óinnheimtar tekjur námu 741 millj. kr.
- Óbein niðurfærsla óinnheimtra tekna nam 469 millj. kr. í árslok 2019 en nam 473 millj. kr. í árslok 2018 og hækkar því niðurfærslan um 4 millj. kr. milli ára.
- Óbein niðurfærsla skiptist þannig að niðurfærsla skatttekna nemur 422 millj. kr. en niðurfærsla annarra krafna nemur 47 millj. kr.
- Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá óinnheimtum tekjum í árslok í efnahagsreikningi. Nemur hlutfall óbeinnar niðurfærslu óinnheimtra tekna nú um 26%.
- Við endurskoðun okkar staðfestum við m.a. skattkröfur með samanburði við ytri gögn, framkvæmdum prófanir á eftirlitsaðgerðum og forum yfir mat stjórnenda á niðurfærslu krafna.

Aðrar skammtímakröfur

- Samkvæmt efnahagsreikningi námu aðrar skammtímakröfur A og B hluta 56 millj. kr. í árslok 2019 samanborið við 99 millj. kr. í árslok 2018. Skýrist hækkan ársins lækkun á endurkræfum virðisaukaskatti á milli ára.

4 Önnur áhersluatriði

Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki – Krafa A hluta á Ísafold

- Samkvæmt efnahagsreikningi námu skammtímakröfur A hluta á eigin fyrirtæki 1.440 millj. kr. í árslok 2019 samanborið við 1.086 millj. kr. í árslok 2018.
- Þar af nemur krafa A hluta á hendur hjúkrunarheimilinu Ísafold 538 millj. kr. en stofnunin er B hluta stofnun sveitarfélagsins. Umrædd krafa er færð út í samstæðufærslum og hefur því ekki áhrif á samantekin ársreikning A og B hluta.
- Engin starfsemi hefur verið hjá stofnuninni frá 1. febrúar 2017, en þá tók Hrafnista við rekstri hjúkrunarheimilisins, og er stofnunin eignalaus í árslok 2019.
- Sveitarfélagið stefndi íslenska ríkinu síðla árs 2016 til greiðslu skaðabóta vegna neikvæðrar afkomu hjúkrunarheimilisins sem sveitarfélagið fjármagnaði með framangreindu skammtímaláni frá A hluta. Dómur gekk dómur í Héraðsdómi Reykjavíkur í nóvember 2019, þar sem íslenska ríkið var sýknað af skaðabótakröfu Garðabæjar. Garðabær áfrýjaði málinu til Landsréttar og með dómi Landsréttar, dags. 22. nóvember 2019, var niðurstaða hins áfrýjaða dóms staðfest. Garðabær sótti um leyfi til Hæstaréttar Íslands til að áfrýja dómi Landsréttar var sú umsókn samþykkt með ákvörðun réttarins í ársbyrjun 2020.
- Það er mat stjórnenda að horfa þurfi á framangreinda kröfu í samhengi við endanlega niðurstöðu í umræddu dómsmáli þar sem þær skaðabætur sem íslenska ríkið er kafið um muni standa undir greiðslu á umræddri kröfu.
- Það er mat okkar, með hliðsjón af ofangreindu og með vísan til skýringar 21 í ársreikningi, að veruleg óvissa sé um verðmæti framangreindrar kröfu.
- Við munum í áritun okkar á ársreikninginn vekja athygli lesanda á ofangreindu með ábendingarmálgrein, sjá fyrirhugaða áritun okkar á bls. 7 hér að framan.

4 Önnur áhersluatriði

Lífeyrisskuldbinding

Skuldir við lánastofnanir

- Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Lífeyrisskuldbindingin nam 2.390 millj. kr. í árslok og nemur nettó hækkun skuldbindingarinnar á árinu 129 millj. kr. sjá nánar í skýringu 14 í ársreikningi.
 - Í umræddri skýringu eru birtar upplýsingar um áætlaðar greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga næstu ár.
 - Endurskoðun lífeyrisskuldbindinga felur meðal annars í sér mat á hæfi tryggingastærðfræðings sem reiknar út skuldbindinguna, yfirferð á undirliggjandi gögnum og forsendum og greiningaraðgerðir.
-
- Skuldir A og B hluta við lánastofnanir nema samtals 11.703 millj. kr. og skiptast í langtímalán að fjárhæð 9.043 millj. kr., næsta árs afborganir langtímalána að fjárhæð 1.349 millj. kr. og skammtímaskuldir við lánastofnanir að fjárhæð 1.311 millj. kr.
 - Langtímalán sveitarfélagsins eru nær öll verðtryggð í íslenskum krónum en 229 millj. kr. eru óverðtryggð lán í íslenskum sem greiðast upp á árinu 2020.
 - Framangreindar skuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um, sjá nánari umfjöllun í skýringu 15 í ársreikningi.
 - Við endurskoðun okkar höfum við m.a. aflað staðfestinga frá fjármálastofnunum um stöðu skulda í árslok, beitt greiningaraðgerðum og yfirfarið framsetningu.

4 Önnur áhersluatriði

Leiguskuldir

Fyrirframinnheimtar tekjur

Aðrar skammtímaskuldir

- Leiguskuldir A og B hluta vegna eignaleigusamninga nema 483 millj. kr. í árslok og skiptast í langtímahluta að fjárhæð 411 millj. kr. og næsta árs afborganir að fjárhæð 72 millj. kr.
- Um er að ræða þrjá samninga vegna Leikskólans Sjálandi, Jónshúss og Hönnunarsafns.
- Leigugreiðslur eru færðar í ársreikninginn þannig að hluti greiðslunnar fer til lækkunar á leiguskuld, hluti færist sem vaxtagjöld og hluti sem rekstrarkostnaður, eftir því sem samningarnir kveða á um.
- Leiguskuldir eru færðar til skuldar meðal langtímaskulda, sbr. álit Reikningsskila- og upplýsingarnefndar nr. 1 frá 2010.
- Skiptingu á heildarleigugreiðslum ársins má sjá í skýringu 16 í ársreikningi.
- Fyrirframinnheimtar tekjur nema 568 millj. kr. í árslok og eru eingöngu vegna fyrirframinnheimtra tekna vegna gatnagerðargjalda, sjá nánar í skýringu 17.
- Framkvæmdakostnaður vegna fjárfestinga í nýjum gatnakerfum er færður til eignar í Eignasjóði og innheimtar tekjur gatnagerðargjalda færðar til lækkunar á fjárfestingunni. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar sem fyrirframinnheimtar tekjur. Við lokauppgjör hverfa þá eru tekjur umfram framkvæmdakostnað tekjufærðar.
- Framkvæmdir eru gerðar upp eftir hverfum.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu aðrar skammtímaskuldir A og B hluta 1.244 millj. kr. í árslok 2019 samanborið við 1.296 millj. kr. í árslok 2018.

4 Önnur áhersluatriði

Skatttekjur

- Skatttekjur nema um 84,3% af tekjum sveitarfélagsins.
- Við endurskoðun okkar á útsvari og framlögum frá Jöfnunarsjóði var stuðst við ytri gögn frá Fjársýslu ríkisins og Jöfnunarsjóði og samanburði við önnur gögn.

Aðrar tekjur

- Aðrar tekjur nema um 15,7% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Gatnagerðargjöld, umfram kostnað við gatnaframkvæmdir, eru færð meðal annarra tekna.
- Endurskoðun annarra tekna fól m.a. í sér greiningaraðgerðir, staðfestingar við undirliggjandi gögn, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og samanburði við fyrra ár.

Laun og launatengd gjöld

- Laun og launatengd gjöld nema 48,1% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Framlög vegna uppgjörs A deildar Brúar lífeyrissjóðs nema 40 millj. kr. á árinu 2019.
- Endurskoðun launa og launatengdra gjalda felur meðal annars í sér framkvæmd greiningaraðgerða, yfirferð og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum launaferli auk staðfestinga samkvæmni gjaldfærslu fjárhagsbókhalds og útreiknings launakerfis.

Annar rekstrarkostnaður

- Annar rekstrarkostnaður nemur 39,3 % af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Endurskoðun felur í sér greiningaraðgerðir, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og fyrra ári og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum öðrum rekstrarkostnaði. Farið er yfir samþykki kostnaðarreikninga og staðfest að það sé í samræmi við úthlutaðar heimildir.

4 Önnur áhersluatriði

Skuldbindingar utan efnahags

Ábyrgðarskuldbindingar

Framsetning ársreiknings

- Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu þátttakandi í þremur byggðasamlögum, sjá nánar í skýringu 19 í ársreikningi. Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.
- Í endurskoðun höfum við yfirfarið skuldir utan efnahags og leitað að óskráðum skuldbindingum.
- Í reglugerð nr. 1212/2015, um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga, sem tók gildi hinn 1. janúar 2016 skulu sveitarfélög árlega útbúa ábyrgða- og skuldbindingayfirlit og skal það staðfest samhliða staðfestingu ársreiknings hvers árs. Í yfirlitinu skulu koma fram upplýsingar um verkefni sem rekin eru á ábyrgð sveitarfélagsins. Einnig skulu koma fram upplýsingar um ábyrgðir sem sveitarfélagið hefur veitt til fyrirtækja eða verkefna. Fyrir hvert fyrirtæki eða verkefni skal veita samandregnar fjárhagsupplýsingar á tilteknu formi.
- Við vekjum athygli stjórnenda á ofangreindum skyldum sveitarfélagsins
- Við höfum kannað að fylgt hafi verið viðurkenndum reikningsskilaaðferðum við framsetningu og gerð ársreikningsins og mat einstakra liða og að hann hafi að geyma þær upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins sem lög og reglur mæla fyrir um.
- Ársreikningur sveitarfélagsins er saminn í samræmi við sveitarstjórnarlög og lög um ársreikninga að því marki sem þau gilda um ársreikninga sveitarfélaga. Í því felst að almennar reglur ársreikningalaga gilda um ársreikninga sveitarfélaga en ekki sértækar reglur þeirra.

4 Önnur áhersluatriði

Atburðir eftir lok reiknissskiladags

- Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg.
- Veruleg óvissa ríkir um endanlega áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum líkur.
- Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda.
- Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að ekki sé unnt, í ljósi framangreindrar óvissu, að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins en meta greiðsluhæfi þess þó ekki skert.
- Til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði hefur sveitarfélagið m.a. aðgang að 1.000 millj. kr. lánaðinu sem það hefur ekki enn dregið á.
- Það er hins vegar ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brostnar og er nú unnið að endurskoðun á henni.

Upplýsingar sem skylt er að veita bæjarstjórn

Atriði	Viðbrögð
Staðfestingabréf stjórnenda	● Við höfum ekki farið fram á sérstakar staðfestingar stjórnenda umfram þær sem koma fram í hefðbundnu staðfestingarbréfi stjórnenda fyrir árið 2019.
Tengdir aðilar	● Það komu ekki upp veruleg atriði vegna tengdra aðila í endurskoðun okkar.
Önnur atriði sem við viljum vekja athygli á	● Það er faglegt mat okkar að ekkert hafi komið fram í endurskoðuninni sem hefur veruleg áhrif á reikningsskilagerðina.
Veikleikar í innra eftirliti	● Við höfum greint stjórnendum frá helstu veikleikum í innra eftirliti sem komu upp við endurskoðunina
Áritun á ársreikninginn	● Áritun okkar á ársreikning sveitarfélagsins verður fyrirvaralaus.
Sviksemi eða grunur um sviksemi, lögum og reglum ekki fylgt eða ólöglegt athæfi	● Ekki hafa komið upp sviksemisatvik eða grunur um sviksemi stjórnenda sveitarfélagsins eða starfsmanna í lykilstöðum innra eftirlits sem leiðir til verulegrar skekkju í ársreikningi.

Atriði	Viðbrögð
Verulegir erfiðleikar	● Ekki komu upp verulegir erfiðleikar við endurskoðunina.
Ágreiningur við stjórnendur eða takmörkun á umfangi	● Ekki kom upp ágreiningur milli endurskoðunarteymis og stjórnenda. Stjórnendur settu ekki takmarkanir á umfang endurskoðunarinnar.
Staðfesting á óhæði	● Ekki kom upp brot á óhæðisreglum við endurskoðunina. Endurskoðunarteymið og aðrir hjá KPMG sem tengjast endurskoðuninni, KPMG hafa fylgt siðareglum um óhæði.
Reikningsskila-aðferðir	● Í endurskoðun okkar höfum við metið hversu viðeigandi reikningsskilareglur, reikningshaldslegt mat og skýringar eru í ársreikningi sveitarfélagsins. Almennt teljum við þessi atriði vera viðeigandi.
Veruleg atriði sem voru rædd eða á að greina stjórnendum frá	● Farið var yfir helstu niðurstöður endurskoðunar með stjórnendum.

Engin atriði sem þarf að upplýsa um

Atriði sem þarf að upplýsa um

Upplýsingar sem skylt er að veita

Ábyrgð endurskoðanda

Endurskoðandi ber ábyrgð á að gefa álit á ársreikningnum sem gerður er af stjórnendum undir eftirliti stjórnar.

Endurskoðun ársreiknings afléttir ekki skyldum af stjórnendum eða sveitarstjórn á ársreikningnum.

Endurskoðanda ber að vekja athygli stjórnenda á verulegum vanköntum sem koma í ljós við endurskoðun ársreiknings og nýtast þeim sem hafa eftirlit með gerð ársreiknings. Einnig ber endurskoðanda að upplýsa um veruleg vandkvæði sem koma fram við endurskoðunina.

Álit okkar beinist ekki að upplýsingum sem ekki eru hluti ársreiknings og okkur er ekki skylt að leggja mat á hvort slíkar upplýsingar eru settar fram með réttum hætti. Við endurskoðun ársreiknings kynnum við okkur aðrar upplýsingar, þar sem verulegt misræmi milli þeirra og endurskoðaðs ársreiknings gæti grafið undan trúverðugleika ársreikningsins. Þegar við verðum vör við slíkt misræmi upplýsum við stjórnendur um það.

Staðfesting á óhæði

Við höfum metið og staðfest óhæði okkar sem endurskoðenda og óhæði allra starfsmanna okkar sem koma að endurskoðuninni.

KPMG leggur sérstaka áherslu á að gæta að óhæði í reynd og ásýnd. Í samræmi við siða- og óhæðisreglur ber öllum eigendum og starfsmönnum KPMG að staðfesta árlega að þeir hafi farið að reglum um óhæði, þar á meðal að þeir eigi ekki fjárhagslegra hagsmuna að gæta sem ganga gegn óhæðisreglum.

Frekari varúðarráðstafanir fela í sér reglubundið mat á samsetningu endurskoðunarteymisins, meðal annars yfirferð á starfstíma endurskoðenda í samræmi við settar reglur. Sérhvert nýtt verkefni sem vinna á fyrir ykkur fer í gegnum sérstakt samþykktarferli þar sem meðal annars er leitað samþykkis þess partners sem ber ábyrgð á endurskoðuninni.

Eftir að hafa farið yfir framangreint og önnur viðeigandi atriði er það mat okkar að KPMG sé óháð í samræmi við lög, reglur og endurskoðunarstaðla.

Viðaukar

Efnisyfirlit

	Bls.
Samaburður við fjárhagsáætlánir	22
Ársreikningur	25
Rekstur B hlutafyrirtækja	29
Lykiltölur og fjárhagsáætlánir	30

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun			A hluta		
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2019	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	12.429.362	12.307.567	1,0%	12.329.191	0,8%
Framlög Jöfnunarsjóðs	978.433	995.000	-1,7%	995.000	-1,7%
Aðrar tekjur	1.367.665	1.267.306	7,9%	1.827.088	-25,1%
Gatnagerðargjöld	249.632	0	-	0	-
	15.025.092	14.569.873	3,1%	15.151.279	-0,8%
Laun og launatengd gjöld	7.340.795	7.089.931	3,5%	6.903.766	6,3%
Breyting lífeyrisskuldbindingar	230.731	300.000	-23,1%	300.000	-23,1%
Annar rekstrarkostnaður	6.034.671	5.842.191	3,3%	6.175.023	-2,3%
	13.606.197	13.232.123	2,8%	13.378.789	1,7%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	1.418.895	1.337.751	6,1%	1.772.490	-19,9%
Afskriftir	(872.204)	(849.821)	2,6%	(849.821)	2,6%
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	546.691	487.930	12,0%	922.669	-40,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(449.118)	(430.603)	4,3%	(730.606)	-38,5%
Hagnaður ársins	97.572	57.327	70,2%	192.063	-49,2%

Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 6. desember 2018.

Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.

Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun			A og B hluta		
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2019	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	12.399.013	12.283.467	0,9%	12.302.518	0,8%
Framlög Jöfnunarsjóðs	978.433	995.000	-1,7%	995.000	-1,7%
Aðrar tekjur	2.232.406	2.130.801	4,8%	2.674.299	-16,5%
Gatnagerðargjöld	249.632	0	-	0	-
	15.859.484	15.409.268	2,9%	15.971.817	-0,7%
Laun og launatengd gjöld	7.391.159	7.101.297	4,1%	6.939.945	6,5%
Breyting lífeyrisskuldbindingar	230.731	300.000	-23,1%	300.000	-23,1%
Annar rekstrarkostnaður	6.225.045	6.084.324	2,3%	6.373.239	-2,3%
	13.846.935	13.485.621	2,7%	13.613.184	1,7%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	2.012.549	1.923.647	0,2%	2.358.633	-2,4%
Afskriftir	(988.680)	(969.518)	2,0%	(969.518)	2,0%
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	1.023.869	954.129	7,3%	1.389.115	-26,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(511.099)	(516.865)	-1,1%	(816.868)	-37,4%
Hagnaður ársins	512.770	437.265	17,3%	572.247	-10,4%

Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 6. desember 2018.

Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.

Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun

Fjárfesting í samanburði við áætlun			
A hluti	Fjárfesting	Fjárfestingaráætlun	
	2019	með viðaukum	upphafleg
Fasteignir og önnur mannvirki			
Leikskólar	218.423	190.000	100.000
Grunnskólar	1.541.162	1.470.000	1.020.000
Grunnskólar, framlag Urriðaholts ehf.	(359.957)	(400.000)	(400.000)
Íþróttamannvirki	633.395	620.000	710.000
Kirkjubrú og Búðarflöt	130.017	130.017	130.017
Aðrar fasteignir og lóðir	278.842	355.000	274.983
Fasteignir og önnur mannvirki samtals	2.441.882	2.365.017	1.835.000
Gatnamannvirki og umferðarmannvirki:			
Gatnaframkvæmdir færðar til eignar	843.909	750.000	550.000
Hljóðvist, manir, stígar og annað	283.989	100.000	100.000
Hjóláaðstaða	2.355	5.000	5.000
Hleðslustöðvar	781	10.000	10.000
Bæjargarðar*	0	75.000	75.000
Gatnagerðargjöld, færð til lækunar á eignfærslu	(81.600)	(550.000)	(550.000)
Gatnagerðargjöld, færð af fyrirframinnheimtum tekjum	(706.585)	0	0
Gatnamannvirki samtals	342.849	390.000	190.000
Áhöld og búnaður:			
Skólar, búnaður	63.235	28.300	28.300
Íþróttamiðstöðvar, leiksvæði og búnaður	3.364	9.450	9.450
Sveinatunga salir og Jónshús, búnaðir	28.098	31.950	31.950
Tölvur og búnaður	43.892	45.000	45.000
Bókasafn, hönnunarsafn	0	3.300	3.300
Opin leiksvæði	7.867	0	0
Lýðræðisverkefni	10.804	50.000	50.000
Grenndargámar og ruslatunnur	9.926	7.000	7.000
Áhöld og búnaður samtals	167.186	175.000	175.000
Fjárfesting A hluta samtals	2.951.917	2.930.017	2.200.000
B hluti			
Veitustofnun:			
Vatnsveita, stofnkostnaður	223.005	70.000	70.000
Fráveita, stofnkostnaður	505.522	70.000	70.000
Garðahús, stofnkostnaður	0	0	0
Fjárfesting B hluta samtals	728.527	140.000	140.000
Fjárfesting A og B hluta samtals	3.680.444	3.070.017	2.340.000

Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 6. desember 2018.

Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.

Bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnæki í rekstri sveitarfélaga.

* Framkvæmdir við bæjargarð falla inn í stíga, gatnagerð og áhöld og búnað.

Ársreikningur 2019

Rekstrarreikningur	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Útsvar og fasteignaskattur	12.429.362	11.541.241	12.399.013	11.513.778
Framlög Jöfnunarsjóðs	978.433	1.073.316	978.433	1.073.316
Aðrar tekjur	1.367.665	1.251.913	2.232.406	2.123.373
Gatnagerðartekjur	249.632	405.820	249.632	405.820
	15.025.092	14.272.289	15.859.484	15.116.286
Laun og launatengd gjöld	7.340.795	6.786.383	7.391.159	6.890.733
Breyting lífeyrisskuldbindingar	230.731	188.649	230.731	188.649
Annar rekstrarkostnaður	6.034.671	5.670.086	6.225.045	5.862.414
	13.606.197	12.645.118	13.846.935	12.941.796
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	1.418.895	1.627.172	2.012.549	2.174.490
Afskriftir	(872.204)	(799.467)	(988.680)	(917.001)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	546.691	827.705	1.023.869	1.257.489
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(449.118)	(385.748)	(511.099)	(451.672)
Hagnaður ársins	97.572	441.957	512.770	805.817

Gatnagerðartekjur

Í árslok 2019 eru 250 millj. kr. fyrirframinnheimtra gatnagerðargjalda vegna Urriðaholts, innleyst og færð meðal tekna í rekstrarreikning, samanborið við 406 millj. kr. á fyrra ári.

Ársreikningur 2019

Efnahagsreikningur 31. desember		A hluti		A og B hluti	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	
Varanlegir rekstrarfjármunir	25.144.102	23.064.389	29.364.887	26.673.124	
Eignarhlutir og stofnframlög	503.705	503.705	499.705	499.705	
Langtímakröfur	0	0	1.419.062	1.401.105	
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	1.135.576	1.221.230	0	0	
Fyrirframgreiddur kostnaður	1.001.571	1.041.590	1.001.571	1.041.590	
Fastafjármunir	27.784.955	25.830.915	32.285.225	29.615.524	
Birgðir	4.945	3.552	4.945	3.552	
Óinnheimtar tekjur	1.814.036	1.650.925	1.817.604	1.654.320	
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki	1.440.227	1.086.304	0	0	
Fyrirframgreiddur kostnaður	40.020	40.020	40.020	40.020	
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	119.135	114.495	0	0	
Næsta árs afborganir langtímakrafna	0	0	19.468	18.244	
Aðrar skammtímakröfur	52.676	95.668	56.444	99.460	
Handbært fé	20.000	21.764	20.000	21.764	
Veltufjármunir samtals	3.491.039	3.012.728	1.958.480	1.837.360	
Eignir samtals	31.275.994	28.843.643	34.243.705	31.452.885	

Langtímakröfur

Langtímakröfur námu 1.438 millj. kr. í árslok, þar af nema næsta árs afborganir 19 millj. kr., sjá skýringu 10.

Fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður eru framlög til lífeyrisaukasjóðs og varúðarsjóðs samkvæmt samkomulagi um uppgjör við Brú lífeyrissjóð.

Ársreikningur 2019

Efnahagsreikningur 31. desember		A hluti		A og B hluti	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	
Eignifjárreikningur	15.560.535	15.462.963	17.772.099	17.259.329	
Eigið fé	15.560.535	15.462.963	17.772.099	17.259.329	
Lífeyrisskuldbindingar	2.389.726	2.264.382	2.389.726	2.264.382	
Skuldir við lánastofnanir	8.083.861	7.041.711	9.043.492	7.992.640	
Leiguskuldir	410.639	469.055	410.639	469.055	
Fyrirframinnheimtar tekjur	568.086	944.232	568.086	944.232	
Langtímaskuldir	11.452.312	10.719.380	12.411.943	11.670.308	
Skuldir við lánastofnanir	1.311.190	151.526	1.311.190	151.526	
Skuldir við eigin fyrirtæki	224.826	158.441	0	0	
Næsta árs afborganir langtímaskulda	1.331.981	913.561	1.348.796	929.533	
Næsta árs afborganir leiguskulda	71.994	67.155	71.994	67.155	
Næsta árs greiðslur lífeyrisskuldbindingar	83.233	79.223	83.233	79.223	
Aðrar skammtímaskuldir	1.239.924	1.291.393	1.244.450	1.295.810	
Skammtímaskuldir	4.263.147	2.661.300	4.059.663	2.523.248	
Eigið fé og skuldir samtals	31.275.994	28.843.643	34.243.705	31.452.885	

Eigið fé

Eigið fé nam 17.772 millj. kr. í árslok, samanborið við 17.259 millj. kr. á fyrra ári.

Breytingin skýrist af afkomu ársins.

Eignifjárlutfall nemur 51,1% í árslok.

Fyrirframheimtar tekjur

Fyrirframinnheimtar tekjur námu samtals 568 millj. kr. í árslok og skýrast af gatnagerðargjöldum vegna hverfa sem enn eru í uppbyggingu.

Sjóðstreymisyfirlit ársins	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Rekstrarhreyfingar				
Rekstrarniðurstaða	97.572	441.957	512.770	805.817
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi	1.326.166	1.191.822	1.466.294	1.340.690
Veltufé frá rekstri	1.423.738	1.633.779	1.979.064	2.146.507
Fyrirframinnheimtar tekjur, breyting	(376.147)	(68.481)	(376.147)	(68.481)
Fyrirframgreiddur kostnaður, breyting	40.019	(1.081.610)	40.019	(1.081.610)
Aðrar breytingar	(274.357)	(392.914)	(274.397)	(392.719)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	(610.485)	(1.543.006)	(610.525)	(1.542.811)
Handbært fé frá rekstri	813.253	90.773	1.368.539	603.696
Fjárfestingarhreyfingar				
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(2.951.917)	(2.340.731)	(3.680.444)	(2.790.188)
Söluverð rekstrarfjármuna	0	350	0	350
Langtímakröfur, breyting	0	0	18.494	17.152
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki, breyting	116.691	111.379	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(2.835.226)	(2.229.002)	(3.661.950)	(2.772.687)
Fjármögnunarhreyfingar				
Skuldir við lánastofnanir, breyting	1.159.664	140.633	1.159.664	140.633
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting	(287.539)	(45.885)	0	0
Tekin ný langtímalán	2.180.000	3.000.000	2.180.000	3.000.000
Afborganir langtímalána	(964.165)	(891.421)	(980.267)	(906.545)
Afborganir leiguskulda	(67.750)	(62.276)	(67.750)	(62.276)
Fjármögnunarhreyfingar	2.020.209	2.141.051	2.291.647	2.171.812
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(1.764)	2.822	(1.764)	2.820
Handbært fé í ársbyrjun	21.764	18.943	21.764	18.943
Handbært fé í árslok	20.000	21.764	20.000	21.764

Veltufé og handbært fé frá rekstri

Veltufé frá rekstri nam 1.979 millj. kr. á árinu, samanborið við 2.147 millj. kr. á fyrra ári.

Handbært fé frá rekstri nam 1.369 millj. á árinu samanborið við 604 millj. kr. á fyrra ári, en þar munar helst um fyrirframgreiðslu vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð.

Sjá nánari sundurliðun í sjóðstreymisyfirliti í ársreikningi.

Fjárfestingahreyfingar

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum námu 3.662 millj. kr. á árinu og eru greindar nánar í skýringu 8.

Fjármögnunarhreyfingar

Afborganir af langtímalánum og leiguskuldum námu 1.421 millj. kr. og skammtímaskuldir við lánastofnanir hækka um 1.160 millj. kr.

Lánataka ársins nam 2.200 millj. kr. og var eingöngu í Eignasjóði.

Rekstur B hluta fyrirtækja

Samveitur			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	851.246	796.467	6,9%
Rekstrargjöld	(463.220)	(454.778)	1,9%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöl)	(59.069)	(55.140)	7,1%
Rekstrarniðurstaða	328.957	286.549	

Strikið 3			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	130.332	125.958	3,5%
Rekstrargjöld	(49.361)	(57.405)	-14,0%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöl)	22.653	15.963	41,9%
Rekstrarniðurstaða	103.624	84.516	

Garðahús			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	33.076	40.884	-19,1%
Rekstrargjöld	(24.895)	(21.341)	16,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöl)	(25.564)	(26.748)	-4,4%
Rekstrarniðurstaða	(17.383)	(7.205)	

Almennt

- Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum.
- Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Samveitur Garðabæjar, Hjúkrunarheimilið Ísafold, Strikið 3 og Garðahús ehf.
- Rekstrarniðurstaða B hluta var jákvæð um 415 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2019. Eigið fé í árslok nam 2.216 millj. kr.
- Veltufé frá rekstri nemur á árinu 555 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymisýfirliti.

Sundurliðunarbók

- Vísað er til sundurliðunarbókar með ársreikningi varðandi nánar upplýsingar um samstæðu-, málaflokka og deildayfirlit sveitarfélagsins.

Lykiltölur og fjárhagsáætlanir 2020-2023

- Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga eru eitt mikilvægasta stjórnæki þeirra. Samkvæmt sveitastjórnarlögum tekur áætlanagerðin til næstu fjögurra ára.
- Stefna stjórnenda til lengri tíma birtist þannig í fjárhagsáætlun sem er nánar útfærð í áætlun næsta árs.
- Bæjarstjórn hefur afgreitt áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun fyrir sveitarfélagið allt til ársins 2023 eins og sveitarstjórnarlög mæla fyrir um.
- Óhákvæmilegt getur verið að gera viðauka við fjárhagsáætlun innan ársins. Gæta þarf þess að ef slíkir viðaukar eru samþykktir að bókanir vegna þeirra séu skýrar og að fram komi hvernig mæta eigi auknum útgjöldum eða öðrum breytingum er varða fjárhag sveitarfélagsins.
- Þá vekjum við athygli á atburðum eftir lok reikningsskiladags sem fjallað er um á blaðsíðu 19, hér að framan, og í skýringu 21 með ársreikningi.
- Þar kemur fram það mat stjórnenda sveitarfélagsins að greiðsluhæfi sé ekki skert og aðgangur að lánsfé sé nægur til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði á árinu 2020.
- Hins vegar sé ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brostnar.

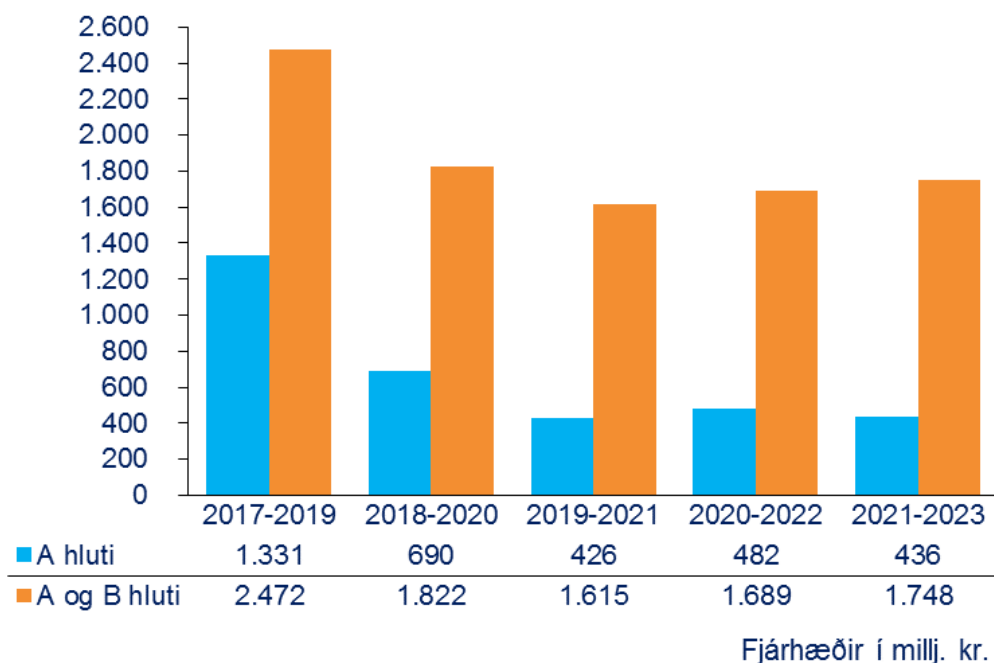
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir jákvæðri rekstrarniðurstöðu öll árin sem áætlanir ná til.
- Gert er ráð fyrir að veltufé frá rekstri nemi alls 8.487 millj. kr. á tímabilinu.
- Á sama tímabili er gert ráð fyrir afborgunum af langtímalánum og leiguskuldum að fjárhæð 4.821 millj. kr.
- Uppsafnaður greiðsluafgangur frá rekstri árána 2020-2023 nemur því um 3.667 millj. kr.
- Reiknað er með að fjárfestingarhreyfingar árána 2020-2023 nemi 7.152 millj. kr.
- Gert er ráð fyrir að mæta þeirri fjárförf sem myndast vegna fjárfestinga með lántökum.

Lykiltölur og fjárhagsáætlanir 2020-2023

Hér að neðan má sjá þróun rekstrar og veltufjár frá rekstri til ársins 2023 í samanburði við fjárþörf vegna greiðslubyrði lána og fjárfestinga A og B hluta samkvæmt samþykktri áætlun. Fjárhæðir eru birtar í þús. kr.

	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2020	Áætlun 2021	Áætlun 2022	Áætlun 2023
Rekstrartekjur	15.116.286	15.859.485	17.362.144	17.658.144	17.976.144	18.329.144
Rekstrargjöld án afskrifta	(12.941.796)	(13.846.935)	(15.029.578)	(17.417.714)	(15.635.472)	(15.970.472)
Afkoma fyrir afskriftir og fjármagnsliði	2.174.490	2.012.549	2.332.566	240.430	2.340.672	2.358.672
Afskriftir	(917.001)	(988.680)	(985.490)	1.048.621	(1.113.315)	(1.159.330)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(451.672)	(511.099)	(844.020)	(690.070)	(640.288)	(637.108)
Rekstrarniðurstaða	805.817	512.770	503.056	598.981	587.069	562.234
Veltufé frá rekstri, skv. stjórðstreymi	2.146.507	1.979.064	1.960.768	2.130.620	2.187.853	2.208.110
Næsta árs afborganir lána og leigusamninga	(996.688)	(1.420.790)	(1.167.054)	(1.235.948)	(1.170.665)	(1.246.874)
Greiðsluafgangur	1.149.819	558.274	793.714	894.672	1.017.188	961.236
Uppsafnaður greiðsluafgangur 2020-2023, eftir afborgana lána og leigusamninga			793.714	1.688.386	2.705.574	3.666.810
Fjárfestingarhreyfingar tímabilsins 2020-2023			(2.301.301)	(1.869.007)	(1.793.501)	(1.187.982)
Uppsöfnuð fjárþörf 2020-2023, vegna fjárfestinga			(2.301.301)	(4.170.308)	(5.963.809)	(7.151.791)
Uppsöfnuð fjárþörf 2020-2023			(1.507.587)	(2.481.922)	(3.258.235)	(3.484.981)
Heildarskuldir	14.193.556	16.741.905	17.612.067	17.862.589	18.108.900	18.173.838
Skuldahlutfall, skv. skilgreiningu í reglugerð	94%	106%	101%	101%	101%	99%
Skuldaviðmið, skv. skilgreiningu í reglugerð	60%	70%	70%	71%	72%	68%

Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili

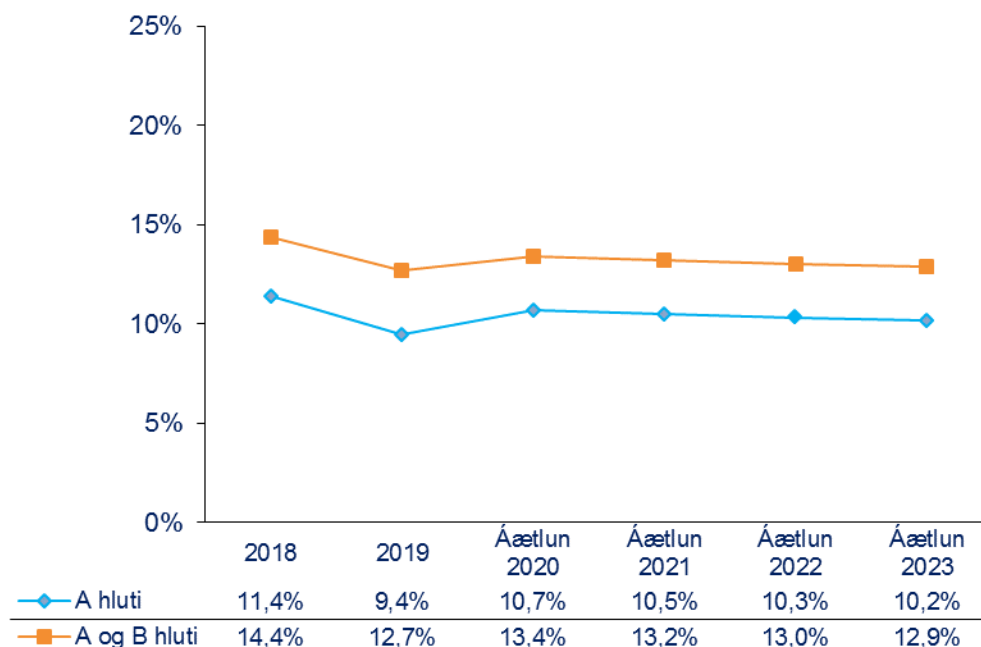
Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum.

Eftirfarandi stöplarit sýnir yfirlit um þróun rekstrarjafnaðar fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2017, 2018 og 2019 er rekstrarniðurstaða miðuð við ársreikning viðkomandi árs, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða rekstrarniðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Framlegðarhlutfall

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal við yfirferð sína á ársreikningum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, athuga hvort sveitarfélag uppfyllir viðmið um rekstur og skuldastöðu, sbr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga. Sama á við um viðauka við fjárhagsáætlun ef þeir hafa áhrif á rekstrarniðurstöðu eða skuldastöðu sveitarfélagsins. Athugun á skilgreindum viðmiðum og lykiltölum eru meðal annarra þátta grundvöllur heildarmats eftirlitsnefndar á fjárhagsstöðu og fjárhagslegri sjálfbærni sveitarfélaga.

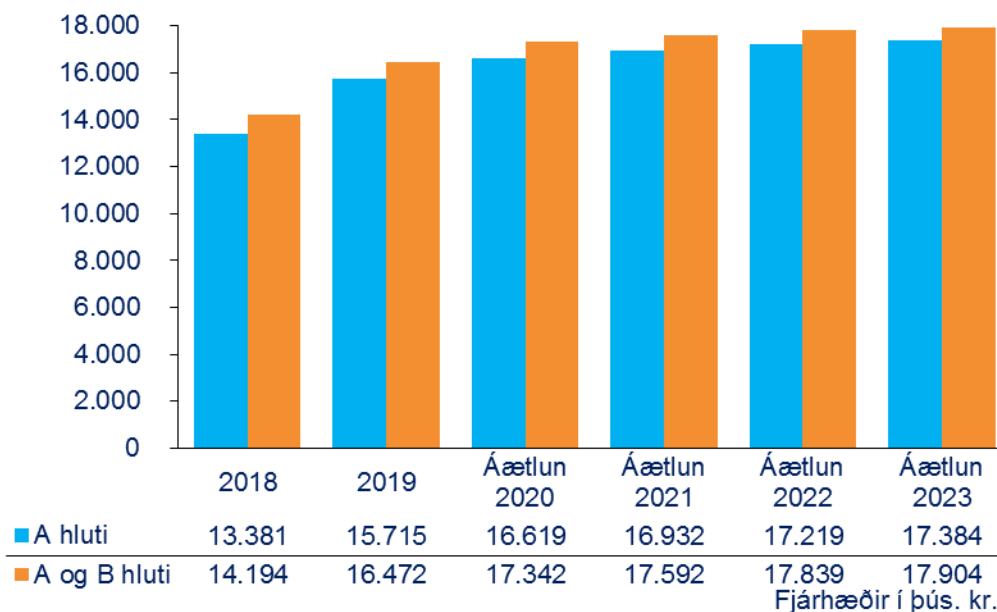
Ein af þeim lykiltölum sem miðað er við er framlegð sem hlutfall af reglulegum tekjum. Framlegð er samkvæmt skilgreiningu reglulegar tekjur að frádregnum rekstrargjöldum, en án afskrifta, fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun framlegðarhlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 er miðað við ársreikning viðkomandi árs, en 2020 til 2023 er miðað við áætlaða niðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Að okkar mati er rétt að meta framlegðarhlutfall sveitarfélags í samhengi við skuldahlutfall þess.

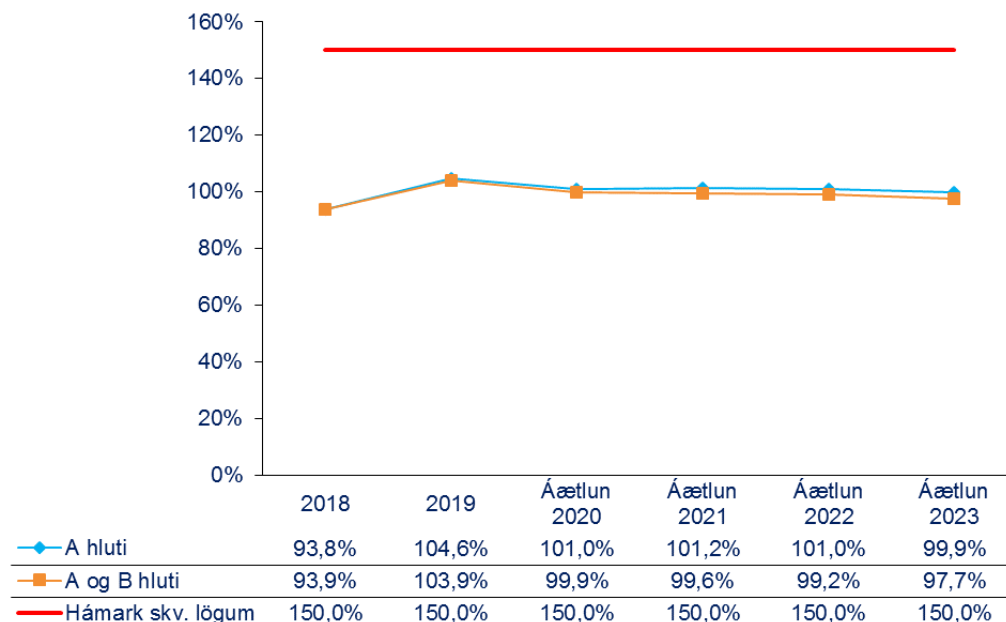
Heildarskuldir og skuldbindingar

Stöplariðið sýnir yfirlit um heildarskuldir og skuldbindingar í millj. kr. fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Skuldahlutfall

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarskuldir og skuldbindingar A og B hluta séu ekki hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum.

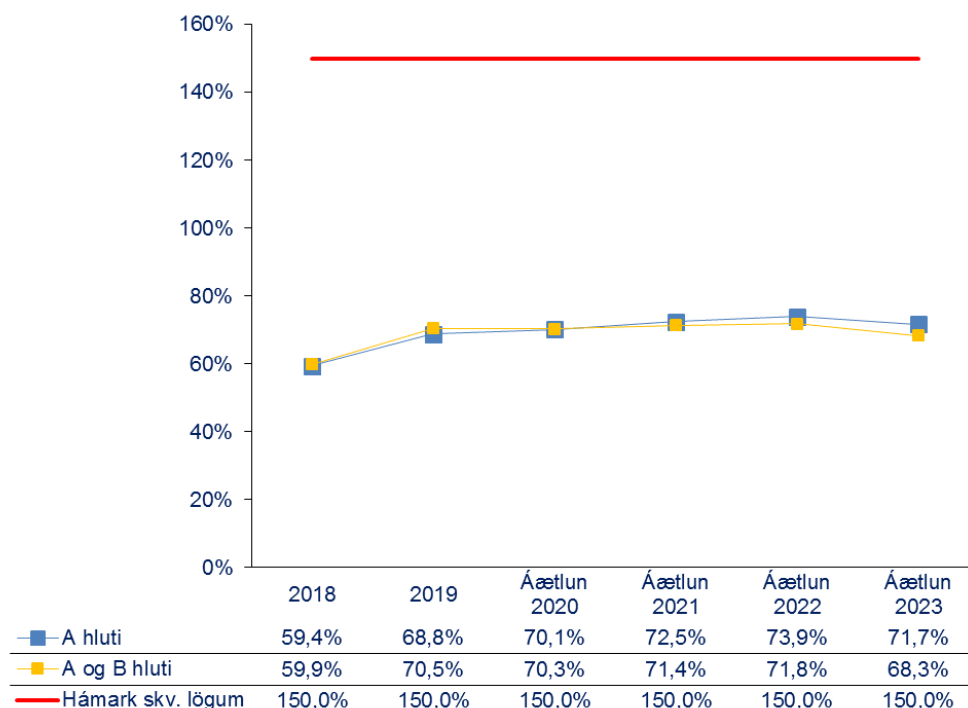
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldahlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2018 og 2019 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldaviðmið

Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Á árinu 2019 voru gerðar breytingar á reglugerðinni sem fela í sér að skilgreiningu á skuldaviðmiði er breytt.

Samkvæmt gildandi reglugerð skal draga veltufjármuni frá heildarskuldum við útreikning en áður var hreint veltufé dregið frá heildarskuldum við útreikning skuldaviðmiðs.

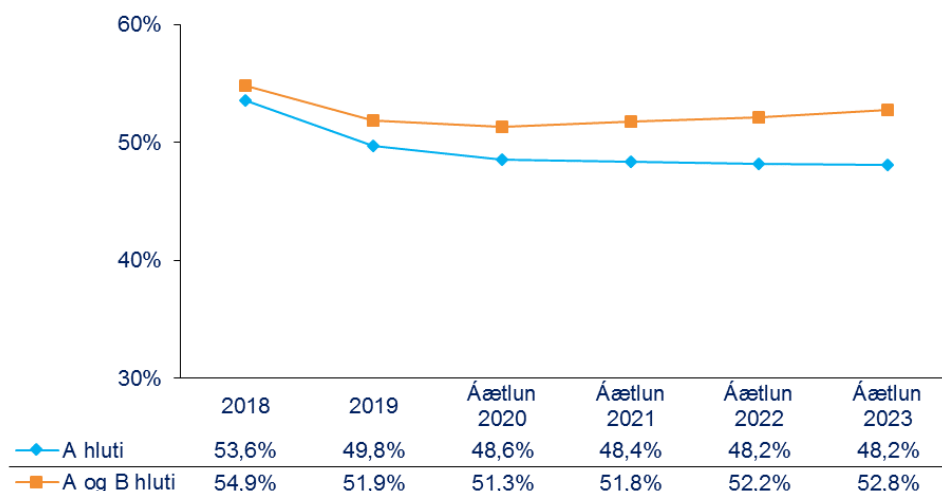
Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldaviðmiðs fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2018 og 2019 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á skuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Lykiltölur og fjárhagsáætlanir 2020-2023

Eiginfjárlutfall

Línuritíð sýnir eiginfjárlutfall A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 eru sýnd samkvæmt ársreikningum viðkomandi ára, en árin 2020 til 2023 samkvæmt áætlaðri breytingu á eiginfjárlutfalli í samþykktum fjárhagsáætlunum sveitarfélagsins.

Fyrirvarar

Skýrslan er gerð í samræmi við skilmála ráðningabréfs okkar um endurskoðun.

- Takmörkuð heimild er til dreifingar á skýrslunni.
- Efni skýrslunnar er eingöngu byggt á aðgerðum sem eru nauðsynlegar við endurskoðun okkar.

Tilgangur skýrslunnar

Skýrslan hefur verið gerð í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi Garðabæjar fyrir árið 2019, sem gerður er í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Skýrslan er gerð fyrir stjórnendur, sem við teljum vera bæjarstjórn og bæjarstjóra, í því skyni að upplýsa þá um atriði sem máli geta skipt samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum (ISA), þar á meðal samkvæmt ISA 260.

Samskipti við stjórnendur, og önnur atriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar og við teljum að geti verið áhugaverð, en ekki í neinu öðru skyni.

Í skýrslunni eru tilgreind lykilatriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar en ekki er um að ræða endurtekningu á atriðum sem við höfum þegar tilkynnt ykkur um.

Takmarkanir á vinnu

Skýrslan er aðskilin frá áritun endurskoðanda og veitir ekki viðbótarálit á ársreikningi félagsins samstæðuársreikningi. Skýrslan bætir ekki við eða breytir skyldum okkar sem endurskoðenda.

Við höfum ekki skipulagt eða framkvæmt aðrar aðgerðir en þær sem okkur ber sem endurskoðendum í því skyni að koma auga á eða miðla til ykkar upplýsingum um þau atriði sem fram koma í þessari skýrslu.

Atriði í skýrslunni eru byggð á þekkingu sem við höfum aflað sem endurskoðendur ykkar. Við höfum ekki sannreynt nákvæmni eða heild slíkra upplýsinga að öðru leyti en því sem af okkur er krafist í tengslum við endurskoðunina.

Takmarkanir á dreifingu

Skýrslan er gerð á þeim grundvelli að hún er aðeins í þágu stjórnenda sveitarfélagsins, að ekki verði vitnað í hana eða vísað til hennar að hluta eða í heild án fyrirfram veitts skriflegs samþykkis okkar og að við samþykkjum ekki neina ábyrgð gagnvart þriðja aðila í tengslum við hana.

kpmg.com/app

kpmg.com/socialmedia

© 2020 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative, svissnesku samvinnufélagi. Allur réttur áskilinn.

Nafn og kennimark KPMG eru skráð vörumerki KPMG International.